

**НАУКОВІ ЗАПИСКИ
НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
«ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»**

Серія «Філологічна»

Збірник наукових праць

Випуск 42

Острог
Видавництво Національного університету «Острозька академія»
2014

УДК: 81. 161. 2+
81. 111
ББК: 81. 2 Укр. +
81. 2 Англ.
Н 34

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Острозька академія»
(протокол № 7 від 27 лютого 2014 року)*

*Збірник затверджено постановою президії ВАК України
від 22 квітня 2011 року № 1-05/4*

Редакційна колегія:

Архангельська А. М., доктор філологічних наук, професор;
Білоус П. В., доктор філологічних наук, професор;
Вокальчук Г. М., доктор філологічних наук, доцент;
Пасічник І. Д., доктор психологічних наук, професор;
Поліщук Я. О., доктор філологічних наук, професор;
Тищенко О. В., доктор філологічних наук, професор;
Хом'як І. М., доктор педагогічних наук, професор, академік АН ВШ України;
Яворська Г. М., доктор філологічних наук, професор.

Укладачі:

Ковальчук І. В., кандидат психологічних наук, доцент.
Коцюк Л. М., кандидат філологічних наук, доцент.
Новоселецька С. В., кандидат психологічних наук, доцент.

Н 34

Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»: збірник наукових праць / укладачі: І. В. Ковальчук, Л. М. Коцюк, С. В. Новоселецька. – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2014. – Вип. 42. – 330 с.

У збірнику містяться статті, присвячені проблемам сучасного мовознавства та порівняльного літературознавства, а також методиці навчання іноземних мов. Збірник рекомендовано науковцям, викладачам, студентам-філологам і всім, хто цікавиться філологічною наукою.

УДК: 81. 161. 2+
81. 111
ББК: 81. 2 Укр. +
81. 2 Англ.

Адреса редколегії:

*35800, Україна, Рівненська обл., м. Острог, вул. Семінарська, 2,
Національний університет «Острозька академія»,
факультет романо-германських мов*

© Видавництво Національного університету
«Острозька академія», 2014

Л. Н. Селюжицкая,
УО Полесский государственный университет (г.Пинск)

ДЕЛОВАЯ ИГРА КАК СРЕДСТВО ФОРМИРОВАНИЯ НАВЫКОВ МЕЖКУЛЬТУРНОГО ОБЩЕНИЯ СТУДЕНТОВ ЭКОНОМИЧЕСКОГО ВУЗА

Розглядається ділова гра як засіб формування навиків міжкультурного спілкування в процесі навчання іноземної мови (німецької). Проаналізовані особливості відбору навчального матеріалу, текстів, вправ і комунікативних завдань, необхідних для проведення ділової гри.

Ключові слова: ділова гра, міжкультурне спілкування, формування, навчальний матеріал, міжкультурний компонент.

Рассматривается деловая игра как средство формирования навыков межкультурного общения в процессе обучения иностранному языку (немецкому). Проанализированы проблемы отбора учебного материала, виды текстов, упражнений и коммуникативных заданий, необходимых для проведения деловой игры.

Ключевые слова: деловая игра, межкультурное общение, формирование, учебный материал, межкультурный компонент.

The article analyses the business game as a mean of formation of intercultural communication skills in the process of foreign language studying (german). The problems of choice of training, material exercises and communicative tasks which are needed for business game are analyzed.

Keywords: business game, intercultural communication, formation, training material, intercultural component.

XXI век отмечается как век интеллектуальной конкуренции. В этой связи в профессиональном образовании возрастает интерес к активным педагогическим технологиям, среди которых деловые игры занимают самое широкое распространение. Деловые игры являются уникальным методом и средством обучения, способствующий эффективному повышению качества подготовки и совершенствования специалистов. Изучение иностранного языка посредством деловых игр становится все более актуальным. Применение деловых игр межкультурной направленности на занятиях по иностранному языку в вузе экономического профиля является перспективным направлением, позволяющим ориентировать студентов на соизучение языка и культуры. Сегодня в глобализирующемся мире только лингвистических знаний недостаточно, чтобы успешно участвовать в деятельности иностранных предприятий или обучаться в иностранных учебных заведениях. Игра, являясь неотъемлемым элементом любой культуры, способствует формированию и развитию навыков межкультурного общения. При создании деловой игры как средства формирования навыков межкультурного общения важно использовать межкультурный компонент.

С помощью деловой игры, содержащей межкультурный компонент, можно сформировать у студентов ряд «компетенций, такие как:

- знание и понимание своей культуры и знание, осмысление и понимание иной социокультуры;
- умение распознавать и понимать смысловые ориентиры другого языка;
- умение видеть сходства и различия между общающимися культурами и применять их в контексте межкультурного общения;
- умение оперировать различными вербальными и невербальными средствами для достижения взаимопонимания между культурами;
- умение правильно интерпретировать языковое поведение партнера;
- навыки группового взаимодействия, инициации и развития диалога вокруг культурологического контекста;
- навыки формирования социокультурных стратегий, которыми можно воспользоваться в новых неожиданных ситуациях;
- способность пересмотреть свои установившиеся взгляды в процессе межкультурного диалога и способность избегать межкультурные конфликты;
- способность позитивно относиться к иной культуре и ее носителям [2].

При подготовке к деловой игре с межкультурным компонентом для достижения коммуникативной задачи важно использовать «культурологические знания, включающие ряд элементов:

- культурные семьи- более мелкие и универсальные, чем слово, семантические единицы;
- культурный фон – характеристика номинативных единиц (слов и фразеологизмов), обозначающих явления социальной жизни и исторические события;
- культурные традиции – совокупность наиболее ценных элементов социального и культурного наследия;
- культурный фонд – комплекс знаний в области национальной и мировой культуры, которыми обладает представитель той или иной культуры;
- установки культуры – своего рода идеалы, в соответствии с которыми личность квалифицируется как «достойная/недостойная»;
- менталитет – категория, которая отражает внутреннюю организацию и дифференциацию ментальности, склад ума, склад души народа» [3, с. 48-49].

Особое внимание следует уделять содержанию учебного материала, который включает тексты, культурологические упражнения и коммуникативные задания. Огромное значение при подготовке деловой игры имеет отбор учебного материала, при этом важно соблюдать следующие факторы, а именно соответствие учебного материала целям обучения студентов иностранному языку в неязыковом вузе; социокультурному контексту;

уровню владения студентами иностранным языком; временным рамкам, отведенным на подготовку к деловой игре.

Тексты как компонент учебного материала являются основным источником культурологической и социокультурной информации. При отборе текстов для деловой игры следует учитывать такие характеристики как:

- тематика и проблематика текста (тексты, содержащие страноведческую, культурологическую и социокультурную информацию);
- принадлежность текста к определенному функционально-стилистическому регистру (учебные, научно-популярные, профессионально-ориентированные);
- жанр текста (газетные статьи, художественные произведения, бытовые диалоги, презентации, дискуссии);
- форма речи и способ предъявления текста (устные и письменные тексты, видеофильмы, аудиозаписи).

На занятиях по иностранному языку, в частности немецкому, при подготовке к деловой игре, содержащей межкультурный компонент, используются следующие виды текстов:

1. Тексты, содержащие страноведческую информацию (дают студентам представление о стране изучаемого языка, о людях, обычаях, государственных институтах, что способствует формированию положительного отношения к представителям иноязычной культуры), например:

In Europa ist Zeit der Reformen, und auch die Schulen sind in Deutschland davon betroffen. Die PISA-Studie verglich die Kompetenzen der Schüler verschiedener Länder. Finnland ist in Europa an der Spitze. Während sich Deutschland und Italien ganz am Ende der Liste befinden. Das war ein Grund nach Verbesserungsmöglichkeiten im deutschen Schulsystem zu suchen. In Finnland besuchen alle Schüler die gleiche Schule. In Deutschland gibt es ein Auswahlssystem. Nach der Grundschule müssen sich die Schüler und die Eltern zusammen mit den Lehrern entscheiden, welchen Weg sie weiter gehen: Hauptschule, Realschule oder Gymnasium. Eine Alternative dazu ist die Gesamtschule. Hier befinden sich alle drei Schultypen unter einem Dach [5, с. 67].

2. Тексты, содержащие культурологическую информацию (способствуют пониманию иноязычной культуры, учат видеть сходства и различия между культурами, позитивно относиться к представителям иноязычной культуры), например : Wissen über Europa – Verständnis für andere Kulturen

Unsere Heimat ist Europa, den wir leben in einem großen Raum mit vielen Nationen zusammen unter einem Dach. Jedes Land unterscheidet sich von anderen in den Lebensgewohnheiten der Menschen, in den Sitten und Traditionen. Deutsche reichen die Hand zur Begrüßung, Britten tun das in der Regel nicht, Franzosen, die mit einer gut bekannt sind, küssen sich auf die Wange. Allerdings sollte sich jeder, wer in ein anderes Land reist, vorher immer mit dessen Geschichte, Kultur und Traditionen beschäftigen [1, с. 18].

3. Тексты, содержащие социокультурную информацию (дают представления о взаимоотношениях представителей одной и различных культур, описывают процесс общения различных социальных, культурных и профессиональных групп), например:

Susanna Homeroва, 17, aus der Slowakei erzählt: «Ich muss in Deutschland über alles lachen. Nicht weil ich es hier so albern finde, sondern weil die Deutschen einfach lustig sind. Ich kenne viele deutsche Jugendliche, die immer zu lachen und scharfe Witze erzählen. Wenn ich in München, wo ich jetzt in einer Gastfamilie lebe, durch die Straßen laufe, sehe ich lockere lustige Gesichter. Es wird über alle gelacht: über Politiker, Polizisten, Studenten und Blondinen» [5, с. 34].

4. Тексты, описывающие ситуации и проблемы межкультурного общения (дают представления о стратегиях межкультурного общения и поведения, использующиеся в процессе межкультурного диалога), например:

Im vorigen Winter bin ich nach Deutschland gefahren, um meine Sprachkenntnisse zu verbessern und die Deutschen kennenzulernen. Ich versuchte mit den Deutschen Kontakt aufzunehmen. Deshalb habe ich wiederholt Deutsche eingeladen. Und jeder, den ich eingeladen hatte, aß gerne ägyptisches Essen. Einmal habe ich einen Taxifahrer eingeladen und seine Frau. Als sie um 18 Uhr kamen war der Tisch gedeckt. Die Frau und ich setzten sich zum Essen hin, aber der Mann sagte: «Nein, danke». Ich sagte: «Aber kommen Sie zum Essen, es wird Ihnen gut schmecken.» – «Nein», wiederholte er. Dann habe ich noch einmal gebeten. Da sagte er ärgerlich: «Ich kann nicht essen.» – «das geht doch nicht!» sagte ich, «Sie müssen etwas essen.» Da erwiderte er: «Was sind Sie für ein Mensch!» Während des Essens fragte ich die Frau, warum er nicht essen wollte. Da sagte Sie: « Wir hatten keine Ahnung, das Sie uns zum Essen eingeladen würden» – «Ah, Entschuldigung», sagte ich. «Bei uns in Ägypten ist bei Einladung das Essen eine ganz selbstverständliche Sache». So habe ich erfahren, dass «Nein» auf Deutsch ehrlich «Nein» heißt [1, с. 13].

Источниками текстов могут быть газеты, журналы, научные монографии, учебные пособия, интернет-ресурсы. При отборе текстов следует учитывать такие характеристики как: компактность, ориентация на цели игры, насыщенность социокультурной и социолингвистической информацией, ситуативность, ориентированность на развитие предметных компетенций, соответствие уровню владения студентами иностранным языком, разнообразие.

Упражнения являются также неотъемлемым компонентом содержания учебного материала для подготовки игры с межкультурным компонентом. Е.Н. Соловова [4] выделяет следующие типы упражнений:

- подстановочные упражнения (действие строго по аналогии с образцом), например : richtig oder falsch;
- трансформационные упражнения (необходимо избирательно использовать имеющиеся знания и навыки с учетом реального контекста или измененной ситуации), например : Beantwortet die Fragen zum Text! Bei einem Besuch in Deutschland ist es üblich oder nicht üblich ....
- условно-коммуникативные задания (необходимо следовать строго полученным инструкциям, так как ситуация учебного общения смоделирована близко к реальной ситуации общения), например : Lesen Sie den Text und füllen Sie die Tabelle aus!

- подлинно-коммуникативные задания (реальное общение идет на иностранном языке без каких-либо регламентаций и инструкций со стороны преподавателя), например, Ich bin der Meinung, ...; Ich finde es richtig oder nicht richtig ....

Применительно к разработке деловой игры с межкультурным компонентом упражнения подразделяются на:

- упражнения, направленные на отработку языкового материала (отработка специальных фраз, используемых для социального и профессионального общения);
- упражнения, направленные на отработку языкового наполнения стратегий межкультурного общения [2, с. 153].

Коммуникативные задания предназначены для тренировки в речи уже отработанных коммуникативной и межкультурной компетенций. Использование коммуникативных заданий, тематически связанных с профессиональной деятельностью студентов, очень эффективно в экономическом вузе, так как они развивают профессиональные компетенции и усиливают мотивацию студентов.

Упражнения и коммуникативные задания, используемые в качестве учебного материала для разработки деловой игры межкультурной направленности, должны соответствовать следующим требованиям:

- компактность, сочетание эффективности с небольшим объемом;
- соответствие целям и содержанию деловой игры;
- ориентация на развитие предметных компетенций наряду с коммуникативными заданиями и межкультурными компетенциями;
- соответствие уровню владения иностранным языком;
- разнообразие (от простых подстановочных упражнений до сложных коммуникативных заданий).

Итак, деловая игра с межкультурным компонентом эффективно используется на занятиях по иностранному языку в вузе экономического профиля. Содержание учебного материала при подготовке к деловой игре включает тексты, культурологические упражнения и коммуникативные задания. При отборе текстов, направленных на формирование навыков межкультурного общения, следует использовать: тексты, содержащие страноведческую информацию; тексты, содержащие культурологическую информацию; тексты, содержащие социокультурную информацию; тексты, описывающие ситуации и проблемы межкультурного общения. При отборе упражнений и коммуникативных заданий целесообразно применять упражнения, связанные с будущей профессиональной деятельностью.

Литература:

1. Воронкова Т. Е. Работа с аутентичными текстами, содержащими интеркультурный компонент / Т. Е. Воронкова // Иностранные языки в школе. – 2004. – № 4. – С. 12-20.
2. Кузнецова М. Н. Лингвометодические основы использования ролевой игры как средства формирования навыков межкультурного общения на иностранном языке: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / М. Н. Кузнецова. – М., 2011. – 216 с.
3. Маслова В. А. Лингвокультурология / В. А. Маслова. – 2-е изд. – М. : Издательский центр «Академия», 2004. – 208 с.
4. Соловова Е. Н. Методика обучения иностранным языкам. Базовый курс лекций / Е. Н. Соловова. – М. : Просвещение, 2002. – С. 32.
5. Централизованное тестирование. Немецкий язык: сборник тестов / Респ. ин-т контроля знаний М-ва образования Респ. Беларусь. – Минск : Аверсэв, 2008. – 104 с.

ЗМІСТ

КОГНІТИВНІ АСПЕКТИ МІЖКУЛЬТУРНОГО СПІЛКУВАННЯ

<i>V. M. Bilytska</i> VERSTEHENSSTRATEGIEN IM HÖRSEHVERSTEHEN: MANGEL AN EINEM WERKZEUG	3
<i>S. I. Shandruk</i> COGNITIVE APPROACHES TO FIRST AND SECOND LANGUAGE ACQUISITION	6
<i>А. Ф. Андрусь</i> ФОРМУВАННЯ ПРОСТОРОВИХ КОНЦЕПТІВ У СВІДОМОСТІ ЛЮДИНИ	10
<i>А. В. Бєляєва</i> CONCEPTUAL ANALYSIS AND CONCEPT MODELLING IN CONTRASTIVE LINGUISTICS	13
<i>Г. В. Бишук</i> ЗМІНА КОМУНІКАТИВНИХ РОЛЕЙ ЯК СКЛАДОВА ДІАЛОГІЧНОГО ПРОСТОРУ	17
<i>В. М. Богущький</i> КОГНІТИВНИЙ ТА ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ МОВОЗНАВЧОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	21
<i>М. Г. Божеску</i> КРИТИЧНИЙ ДИСКУРС-АНАЛІЗ У СУЧАСНІЙ ПОЛІТИЧНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА НЕДОЛІКИ	25
<i>О. Ю. Бондарчук</i> ОБРАЗНА СКЛАДОВА ЛІНГВОКУЛЬТУРНОГО ТИПАЖА «AUSSTEIGER»	27
<i>А. В. Варлакова</i> НЕНАГОЛОШЕНИЙ ВОКАЛІЗМ В АКЦЕНТНО-РИТМІЧНІЙ СИСТЕМІ АНГЛІЙСЬКОГО МОВЛЕННЯ УКРАЇНЦІВ	31
<i>О. Г. Васильєва, О. О. Борисов</i> ПОЛЕ АДРЕСАТА ЯК СКЛАДОВА ІНТЕРСУБ'ЄКТНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	34
<i>М. М. Веренько</i> СЕМАНТИКА «PERSUASION» У МОВІ ТА ДИСКУРСІ	37
<i>І. С. Галаса</i> КАТЕГОРИЗАЦІЯ ЦІННІСНИХ КОНЦЕПТІВ АМЕРИКАНСЬКОГО ТА УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІТИКУМУ	41
<i>Н. І. Голяд</i> ІЄРАРХІЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ БАЗОВОГО КОГНІТИВНОГО ДОМЕНУ ЧАС У КОНЦЕПТОСИСТЕМІ АНГЛІЙСЬКОЇ ЗАГАДКИ	44
<i>О. М. Гончарук</i> МЕТОДИКА ЛІНГВОКОГНІТИВНОГО АНАЛІЗУ АНГЛОМОВНОЇ ПРОЗОВОЇ БАЙКИ	47
<i>Л. В. Губа</i> ВИВЧЕННЯ ПРОСТОРУ ТА ПРОСТОРОВИХ ВІДНОШЕНЬ У РАМКАХ КОГНІТИВНОЇ ПАРАДИГМИ	51
<i>Т. М. Гузій</i> МІФОЛОГІЧНА КАРТИНА СВІТУ ДАВНІХ ГЕРМАНЦІВ В СИСТЕМАХ ПРОСТОРУ ТА ЧАСУ	55
<i>Ю. І. Дідур</i> СЕМАНТИЧНІ ГЕШТАЛЬТИ АСОЦІАТИВНОГО ПОЛЯ ЕРГОНІМА ВЕРХОВНА РАДА	58
<i>К. П. Єсіпович</i> КОГНІТИВНЕ ПІДҐРУНТЯ РОЗГОРТАННЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ КОНЦЕПТІВ У ЕПІЧНОМУ ТЕКСТІ	60
<i>О. Р. Заболотна</i> ФЕМІНІСТИЧНІ МОТИВИ У ТВОРЧОСТІ СІЛЬВІЇ ПЛАТ	63
<i>Н. Г. Іщенко</i> ЖАНРОВА ПАЛІТРА НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ	67
<i>Р. О. Каракевич, О. В. Хміль</i> НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНИЙ ЗМІСТ ФО З ПОЗИЦІЙ КОГНІТИВНОГО ПІДХОДУ (НА МАТЕРІАЛІ НІМЕЦЬКОЇ, ФРАНЦУЗЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ)	70
<i>І. С. Кірковська</i> ІНТЕРПРЕТАЦІЯ КОНЦЕПТУ ЗАПЕРЕЧЕННЯ В МОВНІЙ СИСТЕМІ	73
<i>Е. Я. Колесникова</i> ЗАГОЛОВОК КАК КУМУЛЯТИВНИЙ ОБРАЗ	75
<i>Ю. В. Кононець</i> ІНТЕГРАЦІЯ ВЕРБАЛЬНИХ ТА ВІЗУАЛЬНИХ КОМПОНЕНТІВ ТОВАРНИХ ЗНАКІВ В АНГЛОМОВНОМУ РЕКЛАМНОМУ ДИСКУРСІ	80
<i>А. В. Косенко</i> ДО ПИТАННЯ СТРУКТУРИ КОНЦЕПТУ	83
<i>Я. В. Купіна</i> ТЕРМІН «КОНЦЕПТ» ЯК БАЗОВА ТЕРМІНОЛОГІЧНА ОДИНИЦЯ КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ Й ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЇ	86

Т. О. Лелека ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНА АСИМІЛЯЦІЯ АНГЛОАМЕРИКАНІЗМУ ШОП В УКРАЇНСЬКІЙ ТА РОСІЙСЬКІЙ МОВАХ ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ	89
О. С. Мамосюк НОМІНАТИВНІ КОНСТРУКЦІЇ У НАРАТИВНІЙ СТРУКТУРІ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ «LE PLANÉTIARIUM» Н. САРРОТ)	93
Л. П. Мармураш СИСТЕМА АБСОЛЮТНИХ ЦІННОСТЕЙ АНТРОПОЛОГІЧНОЇ ПАРАДИГМИ В КОГНІТИВНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ	96
І. М. Матіяш ДИНАМІКА СЕМАНТИЧНОЇ СТРУКТУРИ ЛЕКСЕМИ FAMILY В КОНТЕКСТІ ЕВОЛЮЦІЇ БРИТАНСЬКОЇ МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ	99
К. А. Мележик КОГНІТИВНІ БАР'ЄРИ В МЕЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ НА АНГЛІЙСЬКОМУ ЛІНГВА ФРАНКА	104
Н. А. Мостова СЛОВО ЯК ЛІНГВОКОГНІТИВНИЙ І ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ФЕНОМЕН	108
Л. В. Мунтян СЕМАНТИЧНІ КЛАСИ ДІЄСЛІВ В АКТУАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ GLOBALISATION У НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ	112
І. В. Новосельцева МОДЕЛЮВАННЯ СТРУКТУРИ ЛІНГВАЛЬНОГО ГЕШТАЛЬТУ	116
О. В. Оленюк ОБ'ЄКТИВАЦІЯ КОНЦЕПТУ SUCCESS В АМЕРИКАНСЬКОМУ ЖУРНАЛЬНОМУ РЕКЛАМНОМУ ДИСКУРСІ ПОЧАТКУ ХХІ СТ.	120
О. В. Падалка МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ТА ЛІНГВІСТИЧНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ АКУСТИЧНОГО АНАЛІЗУ ПРОСОДИКИ КОМУНІКАТИВНОГО ЧЛЕНУВАННЯ НІМЕЦЬКОЇ ПРОМОВИ	124
В. М. Пивоваров ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ ІНТЕРФЕРЕНЦІЙНИХ ОМОНІМІВ У МІЖКУЛЬТУРНОМУ СПІЛКУВАННІ ФАХІВЦІВ	129
А. Б. Підгорна ПОНЯТТЯ «КОНЦЕПТ», ЙОГО СТРУКТУРА ТА МОВНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ	133
І. І. Пірог СУЧАСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ АРГУМЕНТАЦІЇ У КОГНІТИВНОМУ АСПЕКТІ	136
О. С. Поліщук МОВНІ СМИСЛИ ЯК «ПРОМІЖНИЙ СВІТ» МІЖ КОНЦЕПТУАЛЬНОЮ І МОВНОЮ КАРТИНАМИ СВІТУ	139
Т. В. Починюк ОБ ОБУЧЕННІ СТУДЕНТІВ ЯЗЫКОВОГО ВУЗА МЕЖКУЛЬТУРНОМУ ОБЩЕНІЮ	143
Т. Ф. Семашко НАЦІОНАЛЬНИЙ СТЕРЕОТИП – ПОСЕРЕДНИК МІЖ СПРІЙНЯТТЯМ, МИСЛЕННЯМ, МОВОЮ ТА КУЛЬТУРОЮ	145
С. М. Сербін КОГНІТИВНІ АСПЕКТИ БАГАТОКУЛЬТУРНОГО РАДІОМОВЛЕННЯ	149
В. О. Старух ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ УКРАЇНИ, США ТА ВЕЛИКОБРИТАНІЇ (НА МАТЕРІАЛІ ТЕКСТІВ ВІЙСЬКОВИХ КЕРІВНИХ ДОКУМЕНТІВ)	156
В. В. Тарасова ВЕРБАЛЬНА ОБ'ЄКТИВАЦІЯ ЦІННОСТЕЙ І СТЕРЕОТИПІВ АНГЛІЙСЬКОЇ АВІАЦІЙНОЇ СУБКУЛЬТУРИ	159
Ю. О. Томащук HEADLINE AS MEANS OF PERSUASION IN MASS MEDIA DISCOURSE	161
М. В. Томенчук ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРНИХ СКЛАДОВИХ ЛІНГВОКУЛЬТУРНИХ КОНЦЕПТІВ	164
Л. В. Туленинова МИФЫ ЗДОРОВЬЯ И БОЛЕЗНИ В ЯЗЫКОВОМ СОЗНАНИИ АНГЛИЧАН И РУССКИХ	167
В. Д. Урядова ТИПИ КЛАСИФІКАЦІЙ МОРФЕМ У СИНТЕТИЧНИХ, АНАЛІТИЧНИХ І АГЛЮТИНАТИВНИХ МОВАХ	170
А. О. Худолій ПОЛІТИЧНИЙ ДИСКУРС ЯК ОБ'ЄКТ ЛІНГВІСТИЧНОГО АНАЛІЗУ	174
Ж. Б. Черська ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ «ЕГОЇЗМ» У ХУДОЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ.	178

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ

Н. М. Tsaryk, А. М. Kushpit REHEARSAL WAY OF COMMUNICATION DUE TO VIDEO	181
---	-----

Н. О. Арістова ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ВИЩІЙ ШКОЛІ УКРАЇНИ	183
Т. С. Басюк, В. Ю. Біичук РОЛЬ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ ЯК СКЛАДОВОГО ЧИННИКА МІЖКУЛЬТУРНИХ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКІВ	186
Н. П. Башук ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ	189
В. В. Волкова ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ В СФЕРІ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН	193
І. Ю. Голуб РОЗКРИТТЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЛЕКСИЧНИХ ОДИНИЦЬ З МЕТОЮ ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	197
Ю. Є. Давиденко, Н. Ю. Яковишена МУЛЬТИМЕДІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ: ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	201
Т. І. Деркач-Падясек СПЕЦИФІКА ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДИКИ КЛАНЗА У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	204
В. Ю. Котлярова ВИКОРИСТАННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЇ ЯК СКЛАДОВОЇ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	209
Л. А. Лазуренко, Н. И. Шапкина, Л. В. Дружинина КОМУНІКАТИВНА ФУНКЦІЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ В КОГНИТИВНОМУ АСПЕКТІ ІССЛЕДОВАНИЯ	212
С. М. Лежньов, В. В. Янсон ЯДЕРНА ЛЕКСЕМА «CULTURE» У СФЕРІ КУЛЬТУРНО-АНТРОПОЛОГІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ	215
О. В. Максименко ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У СТУДЕНТІВ НЕФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	217
Г. В. Матюха, Н. В. Нестеренко РОЗВИТОК ДІАЛОГІЧНИХ УМІНЬ СТАРШОКЛАСНИКІВ ЗАСОБАМИ ЧИТАННЯ ХУДОЖНИХ ТВОРІВ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ	220
К. О. Панасенко ДО ПРОБЛЕМИ ОБРАЗУ, ОБРАЗНОСТІ ТА СИМВОЛУ У ПЕРЕКЛАДІ (НА МАТЕРІАЛІ ВІРША У. БЛЕЙКА «THE TIGER» ТА ЙОГО ПЕРЕКЛАДІВ У ВИКОНАННІ В. КОПТІЛОВА ТА С. МАРШАКА)	223
Л. Н. Селюжицкая ДЕЛОВАЯ ИГРА КАК СРЕДСТВО ФОРМИРОВАНИЯ НАВЫКОВ МЕЖКУЛЬТУРНОГО ОБЩЕНИЯ СТУДЕНТОВ ЭКОНОМИЧЕСКОГО ВУЗА	227
Ю. О. Семенчук ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФОРМУВАННІ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ-МІЖНАРОДНИКІВ	230
Ю. С. Снеда ОСОБЛИВОСТІ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	233
Ю. Г. Стежко ДО ПИТАННЯ ОСУЧАСНЕННЯ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	235
М. С. Федоришин КОНФІГУРАТИВНА МОДЕЛЬ МОВЛЕННЯ У КОНТЕКСТІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: СТРУКТУРА КОМУНІКАНТІВ	238
Л. В. Халезова ГРУПОВА РОБОТА НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ЧОМУ ВОНА ВЧИТЬ СТУДЕНТА І ЧОМУ ВОНА ВЧИТЬ ВИКЛАДАЧА	243
О. М. Яницька ВПЛИВ СУЧАСНИХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ (ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НА ПРИКЛАДІ ФРАНЦУЗЬКОЇ ТА ІТАЛІЙСЬКОЇ МОВИ)	246

ПРОФЕСІЙНА ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА В ПРОЦЕСІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Н. V. Meskeva, M. M. Pisarevskaya VIDEO AS A TOOL FOR IMPROVING LISTENING COMPREHENSION	249
А. Г. Андрощук ФАХОВА КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	252
Л. П. Войналович ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ДОСВІДУ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ДЛЯ ШКІЛ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН В УКРАЇНІ У СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ОСВІТИ	255
Г. С. Деркач ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У СТУДЕНТІВ-ЖУРНАЛІСТІВ ШЛЯХОМ ВИВЧЕННЯ ФАХОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ	258

І. І. Капустян ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ ВЧИТЕЛІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ЗАКЛАДІВ ШВЕЦІЇ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ІКТ	261
К. В. Лесневська ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ	264
Л. П. Мармураш ФОРМУВАННЯ КОГНІТИВНО-ПРАГМАТИЧНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ЕКОНОМІСТА	266
О. Е. Можаровська МОДЕЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ СИТУАЦІЙ В ІНШОМОВНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ТЕХНІЧНОГО ПРОФІЛЮ	269
І. С. Мурадханян, С. М. Назорний ТЕРМІНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МУЗИЧНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ЛЕКСИКИ	273
О. М. Назаренко СВІТОГЛЯДНІ ОРІЄНТИРИ СУЧАСНОГО ІНШОМОВНОГО СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ В ФОРМУВАННІ ФАХІВЦІВ НЕФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ (НА ПРИКЛАДІ ВИКЛАДАННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ЯК ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ У ДОННУ)	276
О. В. Ніколаєнко, Т. О. Ушака ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	279
С. В. Перова СПЕЦИФІКА ВИКЛАДАННЯ ПЕРЕКЛАДУ СТУДЕНТАМ ФАХУ «МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ» В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ	282
Л. О. Потенко ІНШОМОВНА КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ	285
С. І. Райц, Р. Б. Писанчин ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЯ С ЦЕЛЮ ПРОВЕРКИ ИНОЯЗЫЧНОЙ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦИИ СТУДЕНТОВ СПЕЦИАЛЬНОСТИ «ТУРИЗМ» (НА БАЗЕ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА)	288
Л. Ф. Рись ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ	291
Н. В. Рубель ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАЙБУТНІХ ЕКОЛОГІВ В ПРОЦЕСІ ЇХ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	295
Л. В. Сазанович ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ ПІДРУЧНИКІВ З МОВИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ У МЕДИЧНОМУ ВУЗІ	298
Л. Р. Самарова ПРИНЦИП НАСКРІЗНОГО СЮЖЕТУ НА ЗАНЯТТЯХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	301
Н. Ю. Сердюк, М. Г. Шемуда ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ УМІНЬ ВЧИТЕЛІВ-ФІЛОЛОГІВ	304
Л. В. Сизова ОСОБЕННОСТИ ПРЕПОДАВАНИЯ ГРАММАТИКИ В ИНТЕНСИВНОМ КУРСЕ ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫМ ЯЗЫКАМ В ВЫСШЕЙ ШКОЛЕ	307
Л. Б. Служинська DIE VORBEREITUNG DER STUDIERENDEN ZUR KOMMUNIKATIVEN KOMPETENZ	310
І. А. Смущенко КРОС-КУЛЬТУРНА ГРАМОТНІСТЬ ЯК НЕВІДЄМНИЙ КОМПОНЕНТ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ	313
И. А. Тяльева ОБУЧЕНИЕ НАУЧНОМУ ДИСКУРСУ В КОНТЕКСТЕ ФОРМИРОВАНИЯ ИНОЯЗЫЧНОЙ КОМУНІКАТИВНОЙ КУЛЬТУРЫ СТУДЕНТОВ-ФИЛОЛОГОВ	317
Ю. О. Хорошилова ПРОФЕСІЙНА ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ТУРИЗМУ У ПРОЦЕСІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	320
К. А. Шапочка ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ-ПЕРЕКЛАДАЧІВ МОРСЬКОГО ФЛОТУ	323